

САДРЖАЈ

НАПОМЕНА АУТОРА	19
НАПОМЕНА АУТОРА УЗ ПЕТО ИЗДАЊЕ	19
НАПОМЕНА АУТОРА УЗ ОСМО ИЗДАЊЕ	20

УВОД

1. Појам права интелектуалне својине	21
2. Улога тржишта у праву интелектуалне својине	25
3. Право интелектуалне својине као ограничење слободе конкуренције	27
4. Интелектуална својина као предмет промета	28
5. Подела заштићених интелектуалних добара на творевине, псеудотворевине и ознаке	29
5.1. Творевине	29
5.2. Псеудотворевине	31
5.3. Ознаке	31
5.3. Правне последице поделе предмета заштите у праву интелектуалне својине на творевине, псеудотворевине и ознаке	31
6. Правна природа заштите која је утемељена правом интелектуалне својине (искључива субјективна права и правно заштићени интерес)	33
7. Систематика излагања	34

Део 1

ИСКЉУЧИВА ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

1. глава	
АУТОРСКО ПРАВО И СРОДНА ПРАВА	37
§1 Ауторско право	37
1. Опште напомене	37
2. Предмет и обим заштите	38
2.1. Ауторско дело као предмет заштите	38
2.2. Обим заштите ауторског дела	41
2.3. Подела ауторских дела	43
2.4. Ауторска дела која су изузета из ауторскоправне заштите ..	46

2.5. Необјављена, објављена и издата дела	46
3. Субјект ауторског права	49
3.1. Аутор и носилац ауторског права	49
3.2. Коаутори и коауторско дело	50
3.2.1. Општа правила	50
3.2.2. Коауторство на филмском делу	52
3.3. Аутори спојених дела	53
4. Настанак ауторског права	54
5. Садржина субјективног ауторског права	55
5.1. Субјективно ауторско право у ужем смислу	56
5.1.1. Личноправна овлашћења	56
5.1.2. Имовинскоправна овлашћења	59
5.1.2.1. Овлашћења на коришћење ауторског дела у телесном облику	60
5.1.2.2. Овлашћења на коришћење ауторског дела у бестелесном облику	63
5.2. Садржина субјективног ауторског права у ширем смислу (тзв. остала овлашћења)	70
6. Ограничења субјективног ауторског права	75
7. Трајање субјективног ауторског права	78
§2 Сродна права	80
1. Опште напомене	80
2. Право интерпретатора	82
2.1. Интерпретација као предмет заштите	82
2.2. Субјект права	83
2.3. Садржина права	84
2.3.1. Личноправна овлашћења	84
2.3.2. Имовинскоправна овлашћења	84
2.3.2.1. Искључива имовинскоправна овлашћења	84
2.3.2.2. Неискључива имовинскоправна овлашћења	86
2.4. Трајање права	86
3. Право произвођача фонограма	87
3.1. Фонограм као предмет заштите	87
3.2. Субјект права	87
3.3. Садржина права	88
3.3.1. Искључива овлашћења	88
3.3.2. Неискључива овлашћења	88
3.4. Трајање права	89
4. Право произвођача видеограма	89
4.1. Видеограм као предмет заштите	89
4.2. Субјект права	90

4.3. Садржина права	91
4.3.1. Искључива овлашћења	91
4.3.2. Неискључиво овлашћење	91
4.4. Трајање права	91
5. Право произвођача емисије	91
5.1. Емисија као предмет заштите	91
5.2. Субјект права	92
5.3. Садржина права	92
5.3.1. Искључива овлашћења	92
5.3.2. Неискључиво овлашћење	94
5.4. Трајање заштите	94
6. Право произвођача базе података	94
6.1. База података као предмет заштите	94
6.2. Субјект заштите	94
6.3. Садржина заштите	94
6.4. Трајање права	95
7. Право првог издавача слободног дела	95
7.1. Предмет заштите	95
7.2. Субјект заштите	95
7.3. Садржина заштите	96
7.4. Трајање права	96
8. Право издавача штампаних издања на посебну накнаду	96
8.1. Предмет заштите	96
8.2. Субјект заштите	96
8.3. Садржина заштите	96
8.4. Трајање права	97
9. Аналогна примена одредби ауторског права	97
2. глава	
ПРАВА ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ	100
§1 Патентно право	101
1. Опште напомене	101
2. Проналазак као предмет заштите	102
2.1. Појам проналаска	102
2.2. Проналасци који су изузети из патентне заштите	104
3. Услови за признање патента	107
3.1. Новост проналаска	107
3.2. Инвентивни ниво проналаска	109
3.3. Привредна применљивост проналаска	110
4. Субјект заштите	111
5. Проналазачко право – право на патентну заштиту	111
5.1. Опште напомене	111

5.2. Сукоб два независна проналазача око права на патент . . .	112
5.3. Грађанскоправна заштита проналазачког права.	113
5.3.1. Тужба за утврђивање својства проналазача.	113
5.3.2. Тужба за оспоравање права на заштиту.	113
6. Специфичности поступка за признање патента	114
6.1. Опште напомене	114
6.2. Пријава патента	116
6.3. Довољна описаност проналаска у пријави.	119
6.4. Јединство проналаска.	120
6.5. Издвојена пријава	121
6.6. Допунска пријава.	122
6.7. Право првенства	123
6.7.1. Право међународног првенства.	123
6.8. Објављивање проналаска, суштинско испитивање	126
6.9. Специфичности у поступку за признање малог патента (корисног модела, патента скраћеног рока трајања)	127
7. Настанак и трајање патента	128
8. Престанак патента	130
8.1. Престанак са дејством <i>ex nunc</i>	130
8.1.1. Истек рока трајања	130
8.1.2. Одрицање.	130
8.1.3. Неплаћање такси	130
8.1.4. Смрт, одн. престанак носиоца права	131
8.2. Престанак са дејством <i>ex tunc</i>	131
8.2.1. Поништај	131
9. Обим заштите	133
10. Садржина патента	133
10.1. Овлашћења на коришћење заштићеног производа	134
10.2. Специфичности код овлашћења на коришћење заштићеног поступка	138
10.3. Специфичности код овлашћења на коришћење заштићене примене.	140
11. Ограничења патента	140
11.1. Исцрпљење (конзумација) права.	141
11.2. Коришћење патентираног проналаска у личне некомерцијалне сврхе.	141
11.3. Коришћење патентираног проналаска у сврхе истраживања	142
11.4. Коришћење патентираног проналаска ради припремања лека на рецепт	142
11.5. Коришћење патентираног проналаска на транспортним средствима у међународном саобраћају	142

11.6. Право ранијег корисника проналаска	143
11.7. Принудна лиценца.	143
11.8. Принудна лиценца у корисносиоца права заштите биљне сортe	145
11.9. Принудна лиценца у јавном интересу	145
11.10. Ограничење патента у вези сабиолошким материјалом	146
12. Сертификат о додатној заштити	147
§2 Право жига	150
1. Опште напомене.	150
2. Ознака као предмет заштите.	151
2.1. Појам ознаке	151
2.2. Начело специјалности	151
2.3. Функције ознаке	152
3. Начини стицања жига.	153
4. Услови заштите.	154
4.1. Најважнији апсолутни услови.	154
4.1.1. Дистинктивност ознаке	154
4.1.2. Ознака не сме изазивати забуну у промету	155
4.1.3. Ознака не сме бити противна јавном поретку или моралу, нити представљати или подражавати национални или религијски симбол	156
4.1.4. Ознака не сме садржавати званичне знакове квалитета.	156
4.1.5. Ознака не сме садржавати нити подражавати назив или обележја државе или међународне организације.	156
4.1.6. Ознака не сме садржавати нити подражавати старију ознаку географског порекла или заштићено име биљне сортe	157
4.2. Најважнији релативни услови.	157
4.2.1. Ознака не сме бити истоветна или слична са раније заштићеном ознаком другог лица, за исту или сличну врсту робе.	156
4.2.2. Ознака не сме бити истоветна или слична са раније пријављеном ознаком другог лица, за исту или сличну врсту робе.	157
4.2.3. Ознака не сме бити истоветна или слична ознаци другог лица, која је несумњиво позната учесницима у промету али није пријављена нити регистрована као жиг.	157
4.2.4. Ознака не сме бити истоветна или слична чувеној ознаци, без обзира на врсту робе.	158
4.2.5. Ознака не сме садржавати нити подражавати име или лик живе, умрле или знамените личности.	158

4.2.6. Ознаком се не сме повређивати ауторско право или право индустријске својине другог лица	158
4.3. Посебан разлог за одбијање заштите путем приговора	158
5. Субјект заштите	159
6. Право на заштиту	160
7. Специфичности поступка за признање жига	161
8. Настанак и трајање жига	163
9. Престанак жига	163
9.1. Престанак са дејством <i>ex nunc</i>	163
9.1.1. Неплаћање такси	163
9.1.2. Одрицање	164
9.1.3. Смрт, одн. престанак носиоца	164
9.1.4. Некоришћење	164
9.2. Престанак са дејством <i>ex tunc</i>	165
9.2.1. Поништај	165
10. Садржина заштите	165
11. Ограничења жига	168
12. Обим заштите	169
§3 Право заштите ознаке географског порекла	173
1. Опште напомене	173
2. Ознака географског порекла као предмет заштите	174
3. Услови заштите	176
3.1. Ознака не сме бити супротна закону или моралу	176
3.2. Ознака не сме представљати назив биљне сорте или животињске пасмине	176
3.3. Ознака не сме, својим изгледом или садржајем, да створи забуну код потрошача у погледу природе и карактеристика производа	176
3.4. Ознака, иако представља тачан назив земље, региона или ужег локалитета, не сме стварати забуну да производ потиче из друге државе, региона или ужег локалитета	177
3.5. Ознака, услед дуге употребе, не сме бити генерична, тј. уобичајена за означавање врсте робе	177
3.6. Ознака мора бити предмет важеће заштите и користити се у држави порекла	177
3.7. Узрочна веза између одређених квалитативних својстава робе и географског локалитета са којег она потиче	177
4. Субјект заштите	178
5. Право на заштиту	178
6. Специфичности поступка за стицање права заштите ознаке географског порекла	179
7. Настанак и трајање правана географску ознаку порекла	181

8. Престанак права заштите ознаке географског порекла.	181
8.1. Престанак регистрације ознаке географског порекла.	181
8.1.1. Престанак <i>ex nunc</i>	181
8.1.2. Престанак <i>ex tunc</i>	182
8.2. Престанак својства овлашћеног корисника.	182
8.2.1. Престанак <i>ex nunc</i>	182
8.2.1. Престанак <i>ex tunc</i>	182
9. Садржина заштите	182
10. Обим заштите	183
§4 Право заштите дизајна.	185
1. Опште напомене.	185
2. Дизајн као предмет заштите	185
3. Услови заштите.	187
3.1. Новост дизајна	187
3.2. Индивидуалност дизајна	187
3.3. Остали услови заштите	188
4. Субјект заштите	188
5. Право на заштиту	189
6. Специфичности поступка признање права заштите дизајна.	189
7. Настанак и трајање права заштите дизајна	191
8. Престанак права заштите дизајна.	191
8.1. Престанак са дејством <i>ex nunc</i>	191
8.2. Престанак са дејством <i>ex tunc</i>	191
9. Садржина заштите.	191
10. Ограничења права	192
11. Обим заштите	193
12. Однос између права заштите дизајна и ауторског права	193
§5 Право заштите топографије интегрисаног кола	195
1. Опште напомене.	195
2. Топографија интегрисаног кола као предмет заштите.	196
3. Услови заштите.	196
4. Субјекти заштите – право на заштиту.	197
5. Специфичности поступка за признање права заштите топографије интегрисаног кола	197
6. Настанак и трајање права на заштиту топографије интегрисаног кола	198
7. Престанак права заштите топографије интегрисаног кола	199
7.1. Престанак са дејством <i>ex nunc</i>	199
7.2. Престанак са дејством <i>ex tunc</i>	199
8. Садржина права	199
§ 6 Право заштите биљних сорти.	201

1. Опште напомене	201
2. Биљна сорта као предмет заштите	202
3. Услови заштите	203
3.1. Новост	203
3.2. Дистинктивност	203
3.3. Хомогеност	203
3.4. Стабилност	204
4. Субјект заштите	204
5. Поступак стицања заштите	204
6. Престанак права	206
6.1. Престанак права <i>ex nunc</i>	206
6.1.1. Истек рока трајања права	206
6.1.2. Неплаћање такси	206
6.1.3. Одрицање од права	206
6.1.4. Престанак испуњења услова хомогености и стабилности	206
6.1.5. Одбијање носиоца права да доставља репродукциони материјал	206
6.1.6. Одбијање носиоца права да предложи ново име сорте	206
6.2. Престанак права <i>ex tunc</i>	206
6.2.1. Поништај права	206
7. Садржина права	207
8. Обим заштите	207
9. Ограничење права	208
 3. глава	
ПРОМЕТ ИСКЉУЧИВИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	209
§1 Личноправна овлашћења	209
1. Промет <i>inter vivos</i>	209
2. Наслеђивање	210
§2 Имовинскоправна овлашћења	212
1. Опште напомене	212
2. Конститутивни и транслативни облик промета	213
2.1. Конститутивни облик промета	213
2.1.1. Искључиво уступање	215
2.1.2. Неискључиво уступање	215
2.2. Транслативни облик промета	216
3. Уговори о промету права интелектуалне својине	216
3.1. Извори и природа правног регулисања	216
3.2. Ауторски уговор	217
3.2.1. Појам	217

3.2.2. Форма уговора	217
3.2.3. Обавеза вршења прибављених овлашћења.	218
3.2.4. Обавеза плаћања ауторског хонорара	218
3.2.5. Тумачење уговора	218
3.2.6. Право на ревизију уговорних одредби о висини ауторског хонорара.	219
3.2.7. Право на раскид уговора због промењених схватања аутора (право покајања)	221
3.2.8. Недопуштени ауторски уговори	224
3.2.9. Именовани и неименовани ауторски уговори.	224
3.2.9.1. Издавачки уговор.	224
3.2.9.2. Уговор о филмском делу	229
3.2.9.2.1. Уговор о филмском делу као ауторски уговор.	230
3.2.9.2.2. Уговор о филмском делу као уговор о наруџби	233
3.2.9.2.3. Уговор о филмском делу као уговор о раду	233
3.2.9.3. Уговор о наруџбини ауторског дела	234
3.2.9.4. <i>Creative Commons</i> (CC)	236
3.3. Уговор о лиценци	238
3.3.1. Појам	238
3.3.2. Форма	238
3.3.3. Предмет лиценце	238
3.3.4. Врсте лиценци	239
3.3.5. Обавезе уговорних страна.	239
3.3.5.1. Обавезе даваоца лиценце	239
3.3.5.2. Обавезе стицаоца лиценце	241
3.3.6. Трајање и престанак уговора	245
3.3.7. Забрана уговарања одређених клаузула у уговору о лиценци.	246
4. <i>Ex lege</i> промет права интелектуалне својине	247
4.1. Заштита интелектуалних творевина насталих извршењем уговора о раду	247
4.1.1. Ауторско дело створено извршењем уговора о раду	247
4.1.2. Проналазак створен извршењем уговора о раду	248
4.2. <i>Ex lege</i> промет имовинских ауторскоправних овлашћења у случају анонимних и псеудонимних дела.	250
§3 Организације за колективно остваривање ауторског и сродних права	252
1. Опште напомене.	252

2. Статус, оснивање, престанак организације	253
3. Уговори које организација закључује	255
3.1. Уговор између носиоца права и организације	255
3.2. Уговор између организације и корисника	258
4. Државна контрола рада организације	260
5. Међународна сарадња организација	261
4. глава	
СУДСКА И УПРАВНА ЗАШТИТА ИСКЉУЧИВИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	263
§1 Грађанскоправна заштита	263
1. Повреда права	263
1.1. Општи појам	263
1.2. Посредна повреда права	264
1.2.1. Посредна повреда ауторског и сродних права	265
1.2.2. Посредна повреда патента	267
2. Тужилац и тужени у спору због повреде права	268
3. Тужбени захтеви	269
3.1. Захтев за утврђење постојања повреде права	269
3.2. Захтев за престанак вршења повреде права	270
3.3. Захтев за уништење или преиначење предмета којима је учињена повреда права, као и алата иопреме којима су ти предмети произведени	270
3.4. Захтев за објављивање пресуде о трошку туженог	271
3.5. Захтев за пружање информације	272
3.6. Захтев за повраћај неосновано стеченог	272
3.7. Захтев за накнаду штете	272
3.7.1. Материјална штета	272
3.7.2. Нематеријална штета	274
3.8. Захтев за вишеструку накнаду	275
4. Субјективне претпоставке одговорности за повреду права	276
5. Застаревање права на тужбу	276
6. Привремена мера и мера за обезбеђење доказа	277
7. Судска надлежност	278
§2 Казненоправна заштита	278
§3 Управноправна заштита	279

Део 2

ПРАВО СУЗБИЈАЊА НЕЛОЈАЛНЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

1. глава	
ОСНОВНИ ПОЈМОВИ	283

1. Место у систематизацији	283
2. Појам конкуренције	284
3. Правна заштита конкуренције	285
3.1. Право конкуренције (антимонополски прописи)	285
3.2. Прописи о сузбијању нелојалне конкуренције	286
4. Појам нелојалне конкуренције	286
4.1. Опште напомене	286
4.2. Елементи радње нелојалне конкуренције	287
4.2.1. Радња предузета у привредном промету	287
4.2.2. Повреда „добрих пословних обичаја”	288
4.3. Елементи који су небитни за постојање радње нелојалне конкуренције	290
4.3.1. Непосредан конкурентски однос	290
4.3.2. Штета или опасност од наношења штете	290
4.4. Основни типови радњи нелојалне конкуренције	291
2. глава	
ПОСРЕДНА ЗАШТИТА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ НА ОСНОВУ ПРОПИСА О СУЗБИЈАЊУ НЕЛОЈАЛНЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ	292
1. Опште напомене	292
2. Коришћење „туђег” интелектуалног добра	293
3. Повреда добрих пословних обичаја	294
4. Радње коришћења туђег интелектуалног добра, које имају обележја нелојалне конкуренције	294
4.1. Имитација туђег производа, туђе услуге или туђе рекламе	294
4.2. Коришћење туђе ознаке	298
4.2.1. Стварање забуне или опасности забуне у промету	299
4.2.1.1. Правило за решавање сукоба ознака и његове модификације	300
4.2.2. Разводњавање туђе ознаке	303
5. Правна природа заштите од нелојалне конкуренције	304
6. Да ли у праву сузбијања нелојалне конкуренције има промета права?	305
7. Грађанскоправна заштита од нелојалне конкуренције	305
7.1. Тужилац и тужени у спору због радње нелојалне конкуренције	305
7.2. Тужбени захтеви	306
7.3. Субјективне претпоставке одговорности за повреду права	307
7.4. Застаревање права на тужбу	307

Део 3 ПОСЛОВНА ТАЈНА (KNOW-HOW)

1. Терминологија	309
2. Место у систематизацији	309
3. Појам и правна природа пословне тајне	309
4. Однос између пословне тајне и предмета заштите искључивих права интелектуалне својине	311
5. Да ли је пословна тајна предмет промета?	311
6. Судска заштита	312

Део 4 НАЗИВИ ИНТЕРНЕТ ДОМЕНА

1. Опште напомене	315
2. Правна природа и место у систематизацији	317
3. Спорови поводом регистрације назива интернет домена	317

Део 5 МЕЂУНАРОДНО ПРАВО ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

1. глава	
УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	321
1. Начело територијалности	321
2. Недостаци начела територијалности	322
2. глава	
МЕЂУНАРОДНЕ КОНВЕНЦИЈЕ	323
§1 Међународне конвенције којима се гарантују национални третман странаца и минимална права	324
1. Бернска конвенција о заштити књижевних и уметничких дела (БК)	325
1.1. Опште напомене	325
1.2. Заштићена лица	326
1.3. Земља порекла дела	327
1.4. Национални третман	328
1.5. Минимална права	329
2. Конвенција о заштити уметника извођача, произвођача фонограма и организација за радиодифузију (Римска конвенција – РК)	331
2.1. Опште напомене	331
2.2. Право репродуктивних уметника (право интерпретатора)	332
2.2.1. Заштићена лица	332
2.2.2. Земља порекла интерпретације	332
2.2.3. Минимална права	333
2.3. Право произвођача фонограма	334

2.3.1. Заштићена лица	334
2.3.2. Земља порекла фонограма.	334
2.3.3. Минимална права	334
2.4. Право радиодифузних организација	335
2.4.1. Заштићена лица	335
2.4.2. Земља порекла емисије.	335
2.4.3. Минимална права	335
2.5. Ограничења права и резерве	336
2.6. Посебни споразуми.	336
3. Париска конвенција за заштиту индустријске својине (ПК)	336
3.1. Опште напомене	336
3.2. Заштићена лица	337
3.3. Земља порекла	337
3.4. Национални третман	337
3.5. Минимална права	337
3.6. Домашај ПК и могућност закључивања посебних споразума	341
4. Уговор о ауторском праву (УАП).	341
5. Уговор о интерпретацијама и фонограмима (УИФ).	342
6. Конвенција о заштити биљних сорти (КЗБС)	344
7. Остале конвенције којима се гарантују национални третман странаца и минимална права.	345
§2 Међународне конвенције чија функција је рационализација поступка међународне заштите	346
1. Уговор о сарадњи у области патената (УСП)	346
1.1. Опште напомене	346
1.2. Лица на која се УСП односи.	347
1.3. Поступак међународног патентирања.	348
1.4. Предности међународног патентирања на основу УСП.	349
2. Конвенција о издавању европских патената (КЕП)	350
2.1. Опште напомене	350
2.2. Лица на која се КЕП односи.	350
2.3. Садржај Конвенције	350
2.3.1. Европска патентна организација (ЕПО)	350
2.3.2. Материјално европско патентно право	351
2.3.3. Поступак признања европског патента.	352
2.4. Однос КЕП и УСП.	353
3. Мадридски аранжман о међународној регистрацији жигова (МА)	353
3.1. Опште напомене	353
3.2. Лица која имају право да се позивају на МА	354

3.3. Садржина МА	354
4. Хашки споразум о међународном депоновању индустријског дизајна (ХС)	355
4.1. Опште напомене	355
4.2. Лица која имају право да се позивају на ХС.	355
4.3. Садржина ХС	355
5. Лисабонски аранжман о заштити ознака порекла и њиховом међународном регистровању (ЛА)	356
5.1. Опште напомене.	356
5.2. Садржина ЛА	356
§3 Међународне конвенције чија функција је правно-техничка рационализација поступка за стицање права	357
1. Будимпештански споразум о међународном признању депоновања микроорганизама за потребе поступка патентирања (БС)	357
1.1. Опште напомене	357
1.2. Садржина БС	358
2. Остале конвенције чија функција је правно-техничка рационализација поступка за стицање права	359
3. глава	
СПОРАЗУМ О ТРГОВИНСКИМ АСПЕКТИМА ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ (TRIPS)	
1. Опште напомене.	359
2. Начела на којима почива TRIPS.	361
3. Минимална права	362
4. Спровођење заштите интелектуалне својине.	362
5. Поступак спречавања и решавања спорова међу државама чланицама.	363
4. глава	
ПРАВО ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.	
1. Уредба о жигу ЕУ	367
1.1. Поступак стицања жига ЕУ	367
1.2. Важење и заштита жига ЕУ	369
2. Уредба о комунитарном дизајну	369
2.1. Право заштите нерегистрованог комунитарног дизајна	370
2.2. Право заштите регистрованог комунитарног дизајна	370
3. Уредбе о унитарном патенту.	371
3.1. Поступак стицања унитарног патента.	372
3.2. Важење и заштита унитарног патента.	373
СПИСАК НАЈВАЖНИЈИХ ДОМАЋИХ ИЗВОРА ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	
	377